

de hypothese dat het aan arbitrage voorgelegde geschil is gefingeerd teneinde zijn rechten te schaden, door te oordelen dat de derde, in die specifieke hypothese, als betrokken partij moet worden beschouwd.

Het Grondwettelijk Hof is van mening dat de situatie van de door bedrog benadeelde derde, die dus betrokken partij wordt, wezenlijk verschilt van die van elke derde aan wie de arbitrale uitspraak zou kunnen worden tegengesteld, zonder dat er sprake is van bedrog.

De naleving van artikelen 10 en 11 van de Grondwet verplicht de wetgever er dus niet toe om de mogelijkheid om een arbitrale uitspraak door middel van de vernietiging aan te vechten, uit te breiden tot alle derden aan wie de arbitrale uitspraak zou kunnen worden tegengesteld, behoudens het bijzondere geval van bedrog.

O. V.B.

Grondwettelijk Hof 14 december 2016⁴

Zaak: 160/2016

ONDERNEMING, KLEINHANDELAAR EN KOOPMAN

Kruispuntbank van Ondernemingen

ENTREPRISE, MARCHAND ET COMMERCANT

Banque-Carrefour

Artikel III.26, § 2 van het Wetboek van economisch recht bepaalt: *“Indien de handels- of ambachtsonderneming wel in deze hoedanigheid is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, maar haar hoofdvordering, tegenvordering of vordering tot tussenkomst, ingediend bij verzoekschrift, bij conclusie of deurwaardersexploot, gebaseerd is op een activiteit waarvoor de onderneming op de datum van de inleiding van die vordering niet is ingeschreven of die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de onderneming op deze datum is ingeschreven, is de vordering van die onderneming onontvankelijk. De onontvankelijkheid is evenwel gedekt indien ze niet voor elke andere exceptie of verweermiddel wordt ingeroepen.”*

Het vereiste dat de ingestelde vordering, wil zij onontvankelijk zijn, moet zijn gebaseerd op een activiteit waarvoor de onderneming op de datum van inleiding van de vordering is ingeschreven in de KBO of op een activiteit die valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de onderneming op die datum is ingeschreven, gaat terug op doelstelling van de wetgever om zwartwerk te bestraffen van diegenen die een handelswerkzaamheid uitoefenen zonder de juridische, sociale en fiscale gevolgen ervan te dragen. Deze maatregel droeg bij tot het bestrijden van de oneerlijke concurrentie, omdat deze handelaars de toegang tot de rechtszaal werd ontzegd.

⁴ www.const-court.be.

Deze zorg blijft gelden voor vorderingen die gebaseerd zijn op een andere activiteit dan die waarvoor de onderneming op de datum van inleiding van de vordering is ingeschreven in de KBO.

Het Grondwettelijk Hof acht deze inschrijvingsverplichting niet onevenredig in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en artikel 6, 1. EVRM. De onontvankelijkheid van de vordering wordt immers gedekt indien de exceptie niet *in limine litis* wordt opgeworpen.

O. V.B.

Grondwettelijk Hof 9 februari 2017⁵

Zaak: 13/2017

RECHTSPLEGING

Inleiding van de zaak – Rol en inschrijving

PROCÉDURE JUDICIAIRE

Introduction de l'affaire – Rôle et inscription

Het Grondwettelijk Hof vernietigt de wet van 28 april 2015 tot wijziging van het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen.

Een rolrecht is een belasting die wordt geheven ten laste van de rechtzoekende die een vordering bij een rechtscollege inleedt. Het rolrecht is een speciaal recht dat verschuldigd is als bijdrage in de kosten van de rechtspleging.

Voortaan zijn rolrechten niet langer alleen afhankelijk van de aard van het rechtscollege waarbij het geschil aanhangig wordt gemaakt, maar staan ze tevens in verhouding tot de waarde van het geschil (m.u.v. familie-rechtbank). De waarde van de vordering wordt door de eisende partij geschat in een *pro-fisco*-verklaring.

Met de bestreden hervorming wenste de wetgever het systeem van de rolrechten te vereenvoudigen en de rechtzoekende te responsabiliseren. Tevens had hij een budgettair oogmerk: hij wilde de rolrechten in verhouding brengen met de werkingskosten van de rechtspraak. Met andere woorden, door de rolrechten te laten differentiëren naar gelang van de waarde van de vordering betrachtte de wetgever aldus de rolrechten in overeenstemming te brengen met de vermoede inspanning en kosten van het gerechtelijk apparaat.

Het Grondwettelijk Hof heeft echter vastgesteld dat het criterium van de waarde van de vordering niet pertinent is om de voormelde hoofddoelstelling van de wetgever te realiseren. Vorderingen met een beperkte financiële inzet kunnen immers een ingewikkeld karakter vertonen en een hoge werklast voor het gerechtelijk apparaat

⁵ www.const-court.be.

meebrengen. Omgekeerd kan de behandeling van vorderingen met een hoge financiële inzet eenvoudig lijken.

Het Grondwettelijk Hof vernietigt dus de omstreden wet, maar, om budgettaire en praktische moeilijkheden te vermijden, handhaaft het de gevolgen van deze wet tot 31 augustus 2017 ten aanzien van de vorderingen die bij een rechtscollège zijn ingesteld tot die datum. De wetgever heeft tot die datum om een andere regeling aan te nemen.

O. V.B.

Hof van Cassatie 13 januari 2017

Zaak: C.15.0417.N⁶

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Nakoming – Niet-nakoming verbintenis – Exceptie van niet-uitvoering

OBLIGATIONS CONVENTIONNELLES

Exécution de l'obligation – Inexécution – Exception de non-exécution

Een advocaat die door zijn cliënt verzocht werd een aangifte van schuldvordering in een faillissement te doen, had dit niet gedaan vanwege het uitblijven van de betaling van zijn erelonen. Hij had zijn cliënt hier echter niet uitdrukkelijk op gewezen. De advocaat werd vervolgens gedagvaard. In zijn arrest van 30 september 2013 had het hof van beroep te Antwerpen geoordeeld dat “*de exceptie van niet-uitvoering van rechtswege geldt en dat de advocaat zijn cliënt er niet eerst erop moest wijzen dat hij zijn tussenkomst opschortte in afwachting van de betaling*”.

Het Hof van Cassatie bevestigt dat de uitoefening van het opschortingsrecht bij samenhangende verbintenissen in beginsel, niet vooraf gegaan moet worden door een kennisgeving aan de schuldeiser. Echter kan volgens het Hof, onder omstandigheden, op grond van de goede trouw, van de schuldenaar worden gevergd dat deze vooraf zijn voornemen tot het opschorten van zijn verbintenis aan de schuldeiser ter kennis brengt en desgevallend op de gevolgen ervan wijst. Zulks is het geval wanneer de nakoming binnen een bepaalde termijn dient te gebeuren waarna zij doelloos is geworden en de schuldenaar weet of hoort te weten dat zulks de schuldeiser blootstelt aan onherroepelijke schade.

Het Hof van Cassatie vernietigt het arrest van het hof van beroep te Antwerpen, omdat niet werd onderzocht of de eisen van de goede trouw in de gegeven omstandigheden een voorafgaande kennisgeving vergden.

O. V.B.

⁶ www.cass.be.

Hof van Cassatie 27 januari 2017

Zaak: C.15.0238.N⁷

BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN

Koop-verkoop – Internationale koop

CONTRATS SPÉCIAUX

Vente – Vente internationale

Een verkoper van een ketting was reeds voorafgaand aan de levering op de hoogte van een gebrek aangaande de chemische samenstelling, maar maakte daar maar voor het eerst melding van op een factuur die werd verstuurd na de levering. De vermelding ontsnapte aan de aandacht van de koper, totdat hij 5 jaar later op het gebrek werd gewezen door zijn afnemer. De koper stelde alsnog een vordering in tot ontbinding van de koopovereenkomst. Aangezien het om een internationale koop ging trachtte de verkoper een beroep te doen op de notificatietermijnen voor niet-conformiteit in het Weens Koopverdrag.

Artikel 38, eerste lid Weens Koopverdrag bepaalt dat de koper de zaken binnen een, gelet op de omstandigheden zo kort mogelijke, termijn moet keuren of doen keuren. Artikel 39, eerste lid Weens Koopverdrag bepaalt dat de koper het recht verliest om zich erop te beroepen dat de zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij dit heeft ontdekt of had behoren te ontdekken de verkoper hiervan in kennis stelt, onder opgave van de aard van de tekortkoming. Krachtens het tweede lid van deze bepaling verliest de koper in ieder geval het recht om zich erop te beroepen dat de zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden, indien hij de verkoper niet uiterlijk binnen een termijn van 2 jaar na de datum waarop de zaken feitelijk aan de koper werden afgegeven, hiervan in kennis stelt, tenzij deze termijn niet overeenstemt met een in de overeenkomst opgenomen garantietermijn.

Artikel 40 Weens Koopverdrag bepaalt echter dat de verkoper zich niet kan beroepen op het bepaalde in de artikelen 38 en 39, indien het niet beantwoorden van de zaken aan de overeenkomst betrekking heeft op feiten die hij kende of waarvan hij niet onkundig had kunnen zijn en die hij niet aan de koper heeft bekend gemaakt.

Het hof van beroep te Brussel oordeelde dat de uitzondering van artikel 40 van het Weens Koopverdrag van toepassing was, ook al had de verkoper het gebrek bekend gemaakt door een melding op de factuur. Het hof van beroep oordeelde dat artikel 40 Weens Koopverdrag een positieve mededelingsplicht oplegt aan de verkoper en dat op grond van het vereiste van de goede trouw moet worden aangenomen dat de mededeling moet gebeuren zodra de verkoper zich van het gebrek aan conformiteit bewust wordt, zodat de koper eventueel nog kan afzien

⁷ www.cass.be.